

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1982. május 26. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1101

gyermeknap i uttörőrendezvények

1982. május 26. - országsszerte színes uttörőrendezvényekkel, majálisokkal, kisdobos- és uttörőavató ünnepségekkel köszönti az uttörő szövetség a gyermeknapot.

az ország mintegy háromezer uttörőszervezetének többségénél május utolsó hetének végén rendezik meg az uttörőavatást. a kisdobos korból „kiöregedő”, pajtások ünnepélyes fogadalomtétel után köthetik nyakukba a piros nyakkendőt.

az uttörő-majálisok sokaságából kiemelkedik a budapesti gyermekegyüttesek néptánc-bemutatója, amelyet május 29-30-án rendeznek a fővárosi művelődési házban. a két nap alatt több mint husz gyermek-néptáncsoport mutatja be produkcióját. a fellépéseket játszó- és táncprogramok követik, egésznapos szórakozást nyújtva az érdeklődőknek. május 30-án délelőtt szakmai tanácskozást is tartanak a néptánc sajátosságairól, jelenéről, jövőjéről.

pest megyében is gazdag hétvége vár a gyermekekre. nagyszabásu turisztikai találkozót rendeznek május 30-án visegrádon: a csillagtúra során akadályversenyen is részt vesznek a pajtások, s a hegyen vidám műsor, sok játéklehetőség várja őket. zsámbékon is egésznapos majálissal köszöntik a gyermeknapot, május 30-án. programjából nem hiányzik az akadályverseny, a számháború, az uttörők főzőversenye, sőt sárkányeregetés is szerepel a kínálatban. herceghalmon május 30-án ünnepélyes uttörőavatás, majd főzőverseny,

bel

- 2 -

1982.05.26.

aszfalt-rajzverseny, játékos vetélkedők, s többféle sportlehetőség várja a gyerekeket a szülőkkel együtt. este tábortüzzel ér véget a találkozó. művészeti foglalkozás, táncház, családi vetélkedő, és levante péter műsora egyaránt szerepel a május 29-i törökbálinti gyermeknap eseményei között. ugyanezen a napon versengen falujárókkal találkoznak az általános iskolások, s népi ételeket is az asztalra varázsolnak a főzőverseny során. másnap helytörténeti vetélkedőn adhatnak számot arról, mennyire alapos ismerők szűkebb hazájuknak.

a fővárosban május 28-án a xiv., május 1. ut 9-15.szám alatti általános iskola sziklai sándor uttörőcsapata - megalakulásának 25. évfordulója alkalmából - ünnepélyes kisdobos és uttörőavatást rendez. az ünnepség előtt kiállítást nyitnak csapat-névadójuk életutjáról, s bemutatják az uttörők által készített úrhajó-maketteket is.

oroszlányban május 30-án rendez egéssznapos gyermeknap majálist az uttörő szövetség, számos ügyességi-, aszfalt-rajzversennyel, cserebere-bazárral, kerékpáros ügyességi vetélkedővel. fellép a kisz központi művészegyüttesnek táncscsoportja is, s a napot szabadtéri discoval és filmvetítéssel zárják./mti/

i km/ke/-ár/s kz
00.10 260582 2599

-. -

sb0002 4 150 mtib1102

ujabb tetőszigetelési kísérlet

1982. május 26. - a tetőbeázások megelőzésére több új eljárás bevezetését támogatja az építésügyi és városfejlesztési minisztérium. nemrégiben mutatták be Óbudán egy házigyári lakóház műgumilemezes tetőszigetelési módszerét, legutóbb pedig pesterzsébet városközpontjában a budapesti lakásépítő vállalat próbált ki egy újabb tetőépítési módszert az alaguttszalus betonozással létesített tizemeletes - 56 lakásos - lakóházban.

az új módszer előnye, hogy mindössze két rétegű a tetőszigetelés, tehát egyszerűbb a munka és jóval kevesebb hibalehetőséget rejt magában, mint a szokásos, 6-8 rétegű szigetelés. az új eljárás szerint 8 centiméter vastag műanyaghabra terítették a tetőszerkezeti betonréteget, amelybe vegyszeres adalékot is kevertek, s így magát a betont tették vízálló szigetelő réteggé. a műanyaghab önmagában csak a hőszigetelési követelmények kielégítését szolgálja. ellenőrzésként a tetőszerkezetet két héten át vízzel árasztják el, majd a betonfelület sérüléseinek

bel

- 3 -

1982.05.26.

elkerülésére 8-10 centiméteres kavicsréteget helyeznek a tetőre. érdekes megoldás, hogy a tetőszerkezet betonlemezét teflon-bevonatu betétekre helyezik, hogy simán, repedés nélkül mozdulhasson el a betonlemez az egy-két centiméteres hőtágulás idején.

a kísérlettel egy nszk-beli cég módszerét próbálják ki, amelyet külföldön már sikerrel alkalmaznak. jelenleg még a külföldi partner különleges anyagaival dolgoznak, így sem kerül többé, mint a hagyományos szigetelés. a vizsgálatok szerint azonban a hazai üzemek különösebb beruházás nélkül is előállíthatják ezeket a termékeket, ezzel 25-30 százalékkal csökkenthetik az alaguttszalus épületek tetőszigetelési költségeit. ennél is jelentősebb a beázások megszüntetése. a következő hetekben árasztják el az újfajta tetőt vízzel, majd további körülmétekről vizsgálatok alapján állítják ki az új eljárás hazai bizonyítványát. /mti/

sb/ke/sa sl kz

00.11 260582 1930

-. -

sb0003 4 130 mtib1103

fiatal egészségügyi dolgozók tudományos konferenciái

1982. május 26. - az ideai egészségügyi ifjúsági napok programjának részeként tudományos konferenciákat szerveznek fiatal egészségügyi dolgozóknak - az egészségügyi minisztérium, az egészségügyi dolgozók szakszervezete, a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetsége, valamint a kisz központi bizottságának közreműködésével - a területi kisz-bizottságok, tudományos egyesületek és egészségügyi intézmények. miként az egészségügyi minisztérium a napokban közzétett felhívásában ismerteti a konferenciákon a 35 évnél fiatalabb orvosok, gyógyszerészek, egészségügyi szakdolgozók számolhatnak be tudományos kutatásaik eredményeiről.

az egy-két napos tanácskozásokat szeptemberben tartják budapesten és az ország kilenc városában, s mindenhol más-más témáról értekeznek a fiatal egészségügyi dolgozók. a fővárosban például az orvosi felelősségről, debrecenben a genetikai betegségek megelőzésének és kezelésének lehetőségeiről, veszprémben a magyarországi táplálkozási szokásokról, és azok következményeiről, salgótarjánban a koraszülések okairól és megelőzéséről szólnak majd.

bel

- 4 -

1982.05.26.

a kiskunhalasi konferencia témája a fog- és szájbetegségek, a győri konferenciáé az időskor egészségügyi és társadalmi problémái.

a fiatalok június 30-ig jelenthetik be részvételi szándékukat a konferenciák helyi titkárainak, vagy a kisz kb értelmiségi fiatalok tanácsa titkárságának. /mti/

00.12 260582 1452

-.-

sb0004 4 150 mtib1104

fésülik a kamillamezőket

1982. május 26. - messzire viritó sárga foltokban virágzik a kamilla, az alföldi szikes puszták, legelők aránya. munkához láttak a szedők: óriási fésűhöz hasonló speciális munkaeszközökkel gyűjtik össze az orvosi székfünek is nevezett vadontermő gyógynövényt.

csongrád megyében a főbb lelőhelyek szentes határában a cserebökényi pusztán, valamint csongrád város körzetében a zombékos szikes területeken és a tiszamaros szögletében található.

a kamilla-lelőhelyek a kemizálás térhódításával fogyatkoznak, gyérülnek, így egyre nagyobb területet kell bejárniok a szedőknek. mégis sokan vállalkoznak rá, mert a szabadban, jó levegőn hasznosan töltik el szabadidejüket, és még szép árat is kapnak a gyógynövényért: a tájat jól ismerő gyűjtők egy-egy napon csaknem ezer forint értékű gyógynövényt szüretelnek.

a kamillából nemcsak teafü, hanem a gyógyászatban nélkülözhetetlen kenőcsök és olajok is készülnek. csongrádban évente tizenöt-husz vagon nyers kamillát adnak át a szedők az áfészek felvásárló telepein. /mti/

tób/s az kz
00.13 260582 1087

-.-

bel

- 5 -

1982.05.26.

sb0005 4 180 mtib1105

egylevelű akác

1982. május 26. - dus virágfürtökkel bontotta ki szirmai az egylevelű akác a bábolnai mezőgazdasági kombinát központi épületének gondosan őrzött történelmi parkjában. a magyarországon ritka fafajta levelei jóval nagyobbak az ismert fehér akácénál, és egyenként helyezkednek el kocsányukon. innen kapta nevét. a hatalmas törzsű és koronájú fa korát 250-270 évre becsülik. a méneparancsnokok mindig féltve gondozták, s hogy milyen nagy becsben tartották, azt jól mutatja: árnyékában temették el az egyik leghíresebb törzsmént, az 1910-ben kimúlt obajánt. emléktábláját a fán helyezték el. a faóriás hatalmas ágait most vaspánt erősíti az épület falához, hogy jobban bírja az időjárás viszontagságait. odvas üregét kitisztították, cementtel betömték, ezért is fizet korát meghazudtoló dus virágzattal. /mti/

ber/wné/sa az kz

00.13 260582 0857

-.-

sb0006 4 160 mtib1106

közművelődési egyesület a lakótelepen

1982. május 26. - lakótelepi közművelődési egyesületet alakítottak jászberényben a nádor utca lakói. a környéken élő 120 család öntevékenyen teremti meg a feltételét a kulturált pihenésnek, szórakozásnak, művelődésnek. a bérházak használaton kívüli pincéiből alakítanak ki közösségi helyiségeket, melyekben a tervek szerint irodalmi esteket, kamaraesteket, filmvetítéseket tartanak majd, lesz hely a nagyobb családi rendezvények, névnapok, esküvők rendezésére, barkácsolóhelyet, tanulószobát is nyitnak.

nyáron sportversenyeken is összemérik erejüket a nádor utcaiak, játékos vetélkedőket tartanak, amelyeken kicsinyek és nagyok, férfiak és nők egyaránt indulhatnak. egyelőre a jó ötleteket gyűjtik például ahhoz: hová indítsanak majd országjáró kirándulásokat. /mti/

end/pet/sa az kz

00.14 260582 0845

-.-

bel

- 6 -

1982.05.26.

sb0007 4 150 mtib1107

csigakonzerv

1982. május 26. - az eső hatására újabb „éticsiga hullámot”, észleltek zala megye vizjárata vidékein, a zala, a mura, a szévíz és principális völgyében. az erdei termék feldolgozó és értékesítő vállalat zalaegerszegi kirendeltsége az elmúlt hetekben háromszázhusz mázsájnyit várolt meg. az újabban megjelenő csigákból harminc gyűjtőállomáson a „másodtermést”, azonban már nem élő állapotban exportálják, hanem a mavad vecsési üzemében konzervet készítenek belőle és késztermékként szállítják külföldre. /mti/

tóa/kné/s az kz
00.15 260582 0555

-. -

bel

- 7 -

1982.05.26.

sb0008 4 130 mtib1008

elutazott hazánkból a mexikói külügyminiszter

1982. május 26. - háromnapos hivatalos látogatását befejezve szerdán elutazott hazánkból jorge castaneda, a mexikói egyesült államok külügyminisztere. a mexikói külügyminiszter búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent vendéglátója, puja frigyes külügyminiszter. jelen volt alfonso herrera salcedo, mexikó magyarországi nagykövete. /mti/

t/km/gk/zsu pr
08.18 260582 0421

-. -

sb0009 4 160 mtib1009

patak művelődési háza - szeptemberben kaput nyit

1982. május 26. - már csaknem kész sárospatak új művelődési háza. borsod megye patinás iskolavárosának új intézménye négyezer négyzetméter alapterületű, formára stilizált virághoz hasonlít.

négyszázötven férőhelyes nagy színházterme mellett számos kisebb klubhelyiség, hatvanezer kötet befogadására alkalmas könyvtár, úttörőház célját szolgáló helyiségek, étterem és büfé szolgálja majd a sárospatakiakat és a környékbeliakat.

az „u”, alaku épület szobrokkal díszített előudvarát úgy képezik ki, hogy ott szobrászati hangversenyeket rendezhessenek, tágas, parkos kertjében pedig üldögélhetnek, beszélgethetnek majd a pihennivágók.

a közművelődés új fellegvárát, a borsod megyei beruházási vállalat építi, a ház szeptember végén nyit kaput. /mti/

bas/szn/az/zsu kz
08.27 260582 0848

Gj

-. -

bel

- 8 -

1982.05.26.

sb0010 4 150 mtib1010

telefon éjjel-nappal, automata kisközpontok nógrádban

1982. május 26. - százállomásos automata telefon-kisközpontot helyezett üzembe a posta a nógrád megyei romhányban. a hálózatot kiépítették a szomszédos kisközségekig, juliusban kétbodony, kiscset és szente telefonjait is bekapcsolják a romhányi központba. a posta hasonló kisközpontot szerelt fel az idén litkén, amellyel együtt ipolytarnóc, egyházasgerge és mihálygerge szintén részesévé lett az éjjel-nappali állandó telefonszolgáltatásnak. százállomásos kisközpontot helyeznek üzembe szeptemberben mátramindszenten - amivel nemti, szuha és dorogháza jut állandó telefonhoz - valamint a jövő év első felében drégelypalánkon, a hozzátartozó honttal és ipolyvecével.

nógrád megye településeinek nagy része a vidéki postahivatalok délutáni bezárása után kívülreked az országos telefonhálózatból. az automata kisközpontok felszerelésének jelentősége éppen az, hogy ezt az állapotot megszünteti. a kisközpontot éjjel-nappal működő központhoz kapcsolják, amelyen keresztül a megye vagy az ország bármely állandó, folyamatos telefonösszeköttetéssel rendelkező helysége bármikor hívható.

a posta tervei szerint 1990-ig nógrád területének nyolcvan százalékát behálózzák, az automata kisközpontok balassagyarmatot viszont a crossbar távhívó rendszerbe kapcsolják. /mti/

csiz/az/zsu/kz
08.43 260582 1361

-. -

sb0011 4 150 mtib1012

áll az aknatorony - bánya mocsolyáson

1982. május 26. - a borsodi szénmedence szénvagyonának jelentős része viszonylag kis területen, putnok térségében található, ahol a kutatások szerint legalább kilencvenmillió tonnányi barnaszén termelhető ki. a nagy szénvagyon és a kedvező adottságok indokolták, hogy a régi bánya mellett korszerű újat nyisson itt a borsodi szénbányák vállalat.

a fejlesztés 1977-ben kezdődött. a bányászati aknamélyítő vállalat a királd határában lévő, mocsolyásnak nevezett területen mélyítette az új függőleges aknát és alakította ki a földalatti bányatérsegeket. fölállították a huszonkét méter magas aknatornyot,

Gy5

bel

- 9 -

1982.05.26.

ezt követően üzembehelyezik az akna szállító berendezését. a tervek szerint augusztus 1-re.

az új aknán szállnak majd le a bányászok és a szükséges anyagok is ezen át kerülnek a föld mélyébe, s ugyanitt szállítják a meddőt is a napvilágra. miután a föld alatt megtörténik az új és a régi bánya összekapcsolása, a szén a meglévő putnoki lejtős aknán kerül a felszínre. a két bánya összekapcsolása módot ad a földalatti fejlesztésekre is. a cél, hogy a putnoki bányauzem termelése a hatodik ötéves terv végére elérje az évi egymillió tonnát. az 1977-ben kezdődött és 1984-ben befejeződő teljes program hatszázhuszmillió forintba kerül; lényegesen olcsóbb, mintha teljesen új bányát nyitnának.

a mocsolyási üzentéren még az idén megkezdődik egy ezeröttszáz személyes fürdő- és irodaház építése és megkezdődik az anyagter kialakítása is. tekintettel a jelentős szénvagyonra, további fejlesztést is tervez a borsodi szénbányák vállalat, aminek eredményeként a kilencvenes években már évente két millió tonna szenet hoznak a felszínre. /mti/

nyit/szné/s az kz
09.37 260582 1727

-. -

sb0012 4 130 mtib1013

elhunyt faragó józsef

1982. május 26. - faragó józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1928 óta volt a párt tagja, 72 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása katonai tiszteletadással június 2-án, szerdán 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xi.kerületi bizottsága,
a magyar ellenállók, antifasiszták
szövetsége,
belügyminisztérium,
bőripari dolgozók szakszervezete

/mti/
gk/s pr
09.57 260582 0565

Gy5

-. -

bel

- 10 -

1982.05.26.

sb0013 4 130 mtib1014

bevonulási ünnepség

1982. május 26. - szerdán bevonulási ünnepséget rendezett a ganz villamosági művek marcibányi téri sporttelepén a hazafias népfront, a fővárosi területvédelmi és hadkiegészítési parancsnokság, valamint a bm határőrség. a sorkatonai szolgálatuk letöltésére, a határőrséghez bevonuló fiatalok előtt felolvasták a belügyminiszter parancsát, majd bostai károlyné, a hmf budapesti bizottságának vezető titkára mondott köszöntő beszédet. arra kérték a fiatalokat; legjobb tudásuk szerint végezzék feladatukat, biztosítsák a haza védelmét. a hozzátartozók nevében az egyik bevonuló édesanyja bucsuzott, majd az ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

sr/mm/s pr és gém lászló ezredes, az mszmp határőrségi bizottságának titkára
10.02 260582 0707

.-.

sb0014 4 130 mtib1015

rendőrségi hírek

1982. május 26. - gyula belterületén tanu dinev iliev 40 éves gépkocsivezető, bolgár állampolgár, jamboli lakos egy nyergesvontatóval elütötte az uttesten vele azonos irányban kerékpárján közlekedő vejmann gyula 66 éves nyugdíjas, helyi lakost. vejmann a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros szabálytalanul, nem az uttest szélén közlekedett, a nyergesvontató vezetője pedig a kerékpárost jobbról előzte.

tatabánya belterületén egy utkereszteződésben heiszt jános 17 éves tanuló, tatabányai lakos segédmotoros kerékpárjával összeütközött egy tehergépkocsival. heiszt a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a segédmotoros kerékpárral megsértette az elsőbbségi szabályt.

nógrádsipek külterületén a közuton simák józsef 26 éves gépkocsivezető a volán 2.számú vállalat autóbusszával egy utkanyarulatban áttért a menetirány szerinti bal oldalra és összeütközött egy vele szemben közlekedő autóbusszal. a baleset következtében a volán-autóbusz utasai közül egy ember súlyos, a gépkocsivezető és tíz utas könnyű, a másik autóbussz két utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint simák az autóbusszt nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

Gyfi

bel

- 11 -

1982.05.26.

tatabányán eltűnt szülei lakásáról a három éves csapák ferenc, s ezideig ismeretlen körülmények között a galla patakba esett. a gyermek holttestét a patakból kiemelték, a rendőrség a vizsgálatot megkezdte. /mti/

mm/s pr
10.11 260582 1480

.-.

sb0015 4 150 mtib1016

anton jaumann budapesti tárgyalásai

1982. május 26. - szerdán elutazott budapestről anton jaumann bajor gazdasági miniszter, aki üzletemberekből álló delegáció élén látogatott hazánkba. megtekintette a bnv-t és gazdasági életünk vezetőivel megbeszéléseket folytatott a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. anton jaumann fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes, méhes lajos ipari miniszter és megbeszéléseket folytatott melega tiberius külkereskedelmi miniszterhelyettesel. /mti/

sl/mm/s pr
10.35 260582 0528

.-.

sb0016 4 150 mtib1022

takarmánygazdálkodás győr-sopron megyében

1982. május 26. - a takarmánygazdálkodás tapasztalatait összegezte a győr-sopron megyei népi ellenőrzési bizottság szerdai ülésén győrött. a testület huszonhárom termelőszövetkezetben és hat állami gazdaságban vizsgálta meg a vi.öt éves tervre szóló takarmánygazdálkodási program időarányos végrehajtását.

megállapították, hogy tavaly óta bővült a takarmányvizsgálatot végeztető gazdaságok köre, ami azt a törekvést jelzi, hogy a tudományos alapokra kívánják helyezni a takarmányozás gyakorlatát. szorgalmazzák a betakarítás gépesítését is, de nehezen jutnak hozzá korszerű, nagyteljesítményű betakarító gépekhez. ilyeneket elsősorban a termelési rendszerek géptársulásaitól igényelhetnek, amennyiben csatlakoznak a rendszerhez. a korszerű eljárások gyors

Gyfi

bel

- 12 -

1982.05.26.

bevezetésére a gazdaságok részéről megvan a készség - hangoztatták az ülésen -, azonban az új gépeket gyártó hazai üzemeknek hosszú átfutási időre vállalják előkészítésüket, s nem egyszer a kivitelezés minősége is kívánnivalót hagy maga után. gondot okoz a takarmánytermesztésben és a betakarításban az általános alkatrészhiány. a péri tsz például emiatt tavaly jóval kevesebb nedves kukoricát tudott betakarítani, mint amennyit tárolóterében elhelyezhetett volna. másutt viszont a korszerű tárolótér hiánya miatt nem tudják alkalmazni az energiatakarékos tartósítási és tárolási módszereket. a testület azt javasolta az illetékes megyei szerveknek, hogy szorgalmazzák a tárolók építését a gazdaságokban, s a nagyüzemi vezetők prémium-feltételeinél vegyék figyelembe a takarmánygazdálkodást elősegítő tényezőket. /mti/

Pcsak

mzs/s st pr
11.47 260582 1649

.-

sb0017 4 130 mtib1023

németh károly találkozott anahita ratebzaddal

1982. május 26. - németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán a kb székházában találkozott anahita ratebzaddal, az afganisztáni népi demokratikus párt politikai bizottságának, az országos forradalmi tanács elnökségének tagjával, az afgán demokratikus nőszövetség elnökével, aki a magyar nők országos tanácsának meghívására tartózkodik hazánkban. a szívélyes légkörű találkozón tájékoztatták egymást pártjuk hazai és nemzetközi tevékenységéről, valamint véleményt cseréltek néhány időszerű nemzetközi kérdésről. németh károly megerősítette az mszmp szolidaritását az afganisztáni népi demokratikus párt küzdelmével, amelyet az áprilisi forradalom céljainak megvalósításáért, az afgán nép életkörülményeinek javításáért és a szomszédos országokhoz fűződő kapcsolatok normalizálásáért folytat. a találkozón jelen volt aisha amir, az afgán nő- és családvédelmi intézet elnöke, jeelani bakhtari, az afganisztáni köztársaság magyarországi nagykövete és duschek lajosné, az mszmp központi bizottságának tagja, a magyar nők országos tanácsának elnöke. /mti/

mm/zsu pr
11.47 260582 1168

demokratikus

Gy

.-

bel

- 13 -

1982.05.26.

sb0018 4 150 mtib1024

a hatékonyabb gyepgazdálkodásért - bemutató szarvason

1982. május 26. - a 18 államilag elismert szarvasi fü- és pillangós-fajta számottevően hozzájárul ahhoz, hogy a vetőmag 80 százaléka hazai eredetű legyen, s e fajták felhasználásával hatékonyabbá válják a gyepgazdálkodás. - állapították meg a szarvasi öntözési kutatóintézetben szerdán kezdődött háromnapos bemutató bevezető tájékoztatóján. az ország minden részéről érkezett szakemberek megismerhetik az eddig évente kétmillió dollár értékű vetőmag-behozattal nagyobbrészt fölöslegessé tevő új nemesített fajtákat, a szarvasiak által kikísérletezett gyepművelő gépeket, s a szarvasiak ajánlotta korszerű gyephasznosítási módokat. az intézet kísérleti telepein a gazdaságok vezető szakemberei közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek a magyar táji sajátosságokhoz alkalmazkodó, a külföldi fajtáknál jóval nagyobb termésre képes szarvasi gyepnövényekről és művelésük legújabb módszereiről.

a szarvasi intézet mostanra kidolgozta azokat a módszereket, amelyekkel az üzemek a szántóföldek helyett a gyepeken termelhetik meg a szükséges nagy mennyiségű takarmányt. a szarvasiak ajánlata nyomán a felszabaduló szántókon gabonát és ipari növény termeszthetnek.

a szarvasi gyepnövény fajtákból az alföldi, valamint a dunántúli vetőmagtermelő rendszerek gazdaságai az idén már mintegy 230 vagon vetőmagot állítanak elő. magyarországon egymillió-háromszázezer hektár gyepterületből félmillió hektár újítható fel viszonylag gyorsan a nagyobb termékenységű hazai fajtákkal. /mti/

sam/ká/zsu pr
12.15 260582 1566

Gy

.-

sb0019 4 130 mtib1025

kitüntetés

1982. május 26. - pécsi Lászlónak, a belügyminisztérium nyugalmazott alezredesének fél évszázadon keresztül végzett eredményes munkájáért, 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést somogyi sándor, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság titkára adta át. /mti/

gk/zsu pr
12.28 260582 0397

--

sb0020 4 150 mtib1026

magyar-csehszlovák tudományos és műszaki tárgyalások

1982. május 26. - emlékeztető okmány aláírásával befejeződtek budapesten a magyar-csehszlovák tudományos és műszaki együttműködési tárgyalások. a két delegációt szekér gyula, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, illetve ladislav supka műszaki-fejlesztési és beruházási miniszter vezette. értékelték a két ország közötti tudományos és műszaki együttműködés eredményeit, és jóváhagyták az 1985-ig szóló együttműködési programot. megállapodtak abban, hogy a két ország közötti tudományos és műszaki együttműködésben kiemelt helyet biztosítanak a hulladékok és másodlagos nyersanyagok felhasználásával, az energiaracionalizálással, az ipari robotok előállításával és alkalmazásával, a távérzékeléssel nyert adatok népgazdasági hasznosításával kapcsolatos kutató-fejlesztő tevékenységnek. ladislav supkát fogadta aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese. a csehszlovák delegáció szerdán elutazott budapestről. /mti/

ni/mm/sl/zsu pr
12.32 260582 1013

Gy

--

sb0021 4 150 mtib1027

megőrzik a tiszta vízének tisztaságát

1982. május 26. - a tiszta ma európa egyik legtisztább folyója, vize fürdésre, öntözésre, halászatra egyaránt alkalmas - állapították meg a tiszta-menti vízgyűgyi igazgatóságok szakembereinek tanácskozásán. a kétnapos konferencia szerdán kezdődött szegeden a technika házában.

az előadók hangsúlyozták: az idejében hozott vízvédelmi intézkedések, az ötödik ötéves tervben megvalósított vízminőségvédelmet szolgáló beruházások és a távlati fejlesztési elképzelések megvalósulása lehetővé teszi a felszíni vizek romlási tendenciájának lelassítását. hangsúlyozták a széles körű társadalmi összefogás jelentőségét a tiszta minőségének megóvása érdekében. csak széles körű társadalmi összefogással: a vízgyűgyi, az ipari, a mezőgazdasági szakemberek és a tiszta vizsgálatával foglalkozó tudományos kutatók közös erőfeszítésével tartható fenn a folyónak jelenlegi, még tiszta állapota. elmondták, hogy az új létesítmények ma már a környezetvédelmi szempontok messzemenő figyelembevételével épülnek meg. a kabalai cukorgyár példáját ugyszólván egyáltalán bocsát ki szennyvizet, zárt üzemi vízgazdálkodási technológiát alkalmaznak, a felhasznált vizet tisztítják, majd újra hasznosítják. a régi üzemeknél fokozatosan megépülnek a szennyvizzisztító telepek, berendezések. a folyót szennyező üzemekre rendszeresen kirótt szennyvíz-bírságból céltámogatást, jelentős visszatérítést kapnak azok a vállalatok, gyárak, amelyek hajlandók anyagi áldozatot hozni tisztítótelepek építésére. /mti/

tób/s st hgy
13.09 260582 1541

nem

Gy

--

sb0022 4 130 mtib1028

testvérterületi küldöttség nógrádban

1982. május 26. - testvérterületi küldöttség érkezett szerdán csehszlovákiából nógrád megyébe Jozef Hasniknak, a közép-szlovákiai nemzeti bizottság elnökhelyettesének vezetésével. a szlovák tanácsi és kereskedelmi szakemberek az élelmiszer- és az iparcikk kereskedelem munkáját, valamint az idegenforgalom szervezését tanulmányozzák a hét folyamán salgótarjánban, pásztón és balassagyarmaton. /mti/

csiz/s st hgy
13.24 260582 0466

-.-

sb0023 4 180 mtib1029

időjárásjelentés

1982. május 26. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. május 26-án 12.00 órakor:

kissé melegebb idő

a közép és délkelet Európába néhány fokos lehülést hozó időjárási frontrendszer szerda hajnalra a Fehér tenger, a Duna hátság, égei tenger vonalig jutott, azaz nagyon lassan helyeződik kelet felé. a többszáz kilométer széles felhőzete érinti a Kárpátok vidékét is. az égei tenger környékén, valamint a fekete tenger nyugati partvidékén heves záporokat, zivatarokat és több fokos lehülést okozott. az óceáni partvidék fölött is időjárási frontrendszer helyezkedik el, ezért ott változékony, gyakran csapadékos, szeles időjárás uralkodik. kontinensünk többi részén, így közép-Európa nyugati felén is egyre inkább a magas nyomású légköri képződmény határozza meg az időjárást.

hazánkban kedden a nyugati, északnyugati megyékben 10-12 órán át, másutt csupán 1-4 óráig sütött a nap. nyugat-dunántul és a délkeleti megyék kivételével mindenütt hullott kisebb-nagyob mennyiségű csapadék, eső, záporosó. a legtöbbet, 6 mm-t Galyatető és Lőrinci térségében mértek. a hőmérséklet csúcserőrtéke 16 és 22 fok között alakult, a leghűvösebb az ország középső vidékein, míg a legmelegebb idő északkeleten volt. szerda hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 7 és 15 fok közé hűlt le a levegő. a kedden még gyakran erős, sőt időnként viharos északkeleti szél éjszaka jelentősen gyengült. délelőtt változóan felhős idő volt, a hőmérséklet 11 órakor 17 és 22 fok között váltakozott.

Gy5

Budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 15,6 fok volt, a százéves átlagnál 2,1 fokkal alacsonyabb.

a Balaton vizének hőmérséklete 11 órakor Siófoknál 18 fok volt.

ma 12 órakor Budapestn a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mbar, alig változik.

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

szerdán változóan felhős lesz az ég, számottevő eső nem várható. csütörtökön általában kevés felhő, száraz idő várható. időnként kissé megélénkül az északkeleti, északkeleti szél. több órás napsütésre lehet számítani. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25 fok körül alakul.

Budapestn csütörtök reggelig:

időnként megnövekszik a felhőzet, számottevő eső nem várható. a szél csak kissé élénkül meg. a hőmérséklet este 21 órakor 19, hajnalban 14 fok körül várható. a Duna vízállása Budapestnél 438 cm, hőmérséklete 14,8 fok. /mti/ zs pr
13.25 260582 2591

-.-

sb0024 4 160 mtib1031

tar Zoltán kiállítása Debrecenben

1982. május 26. - Tar Zoltán festőművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt szerdán a Debreceni Megyessy tereben. a tárlaton a Debrecenben élő festőművészek 35 akvarellje és olajképe látható. tájképeinek többsége a Hortobágyon, Debrecenben és a Balaton partján készült. a kiállítást június 5-ig tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

tár/st/zsu hgy
13.44 260582 0403

Gy5

-.-

sb0025 4 150 mtib1032

energiatakarékosság a mezőgazdaságban - zalai szakemberek tanácskozása

1982. május 26. - átlagosan legalább másfél százalékkal csökkenthető a mezőgazdasági erőgépek és önjáró munkagépek üzemanyagfogyasztása, ami csupán zala megyében 45-50 millió forint értékű energiamegtakarítást hozhat. ezt állapították meg a témával foglalkozó szakmai tanácskozáson, amelyet szerdán pacsán tartottak meg. elmondták, hogy a folyékony energiával való gazdálkodás kedvezően alakul, nem utolsó sorban azért, mert rendelkezésre állnak azok a műszerek, műszaki berendezések, amelyek használata elősegíti az üzemanyag felhasználás csökkenését. folyamatosan felszerelik például az erőgépekre, betakarító és más önjáró munkagépekre a teljesítményarányos üzemóra számlálót. a gabonakombájnokra szervesvesztésmérővel kombinált terhelésszabályozó automatikákat szerelnek. a tapasztalatok szerint így minimálisra csökken a betakarítási veszteség és nyolc-tíz százalékos az üzemanyag-megtakarítás. e műszerek nem olcsók, de a befektetés egyetlen aratási szezon alatt megtérül. a mezőgazdasági üzemek gépészeti és energetikai szakemberei szorgalmazták a gépek és szállítójárművek rendszeres diagnosztikai vizsgálatát és karbantartását. az energiatakarékosság érdekében zalaiban diagnosztikai társulást alakítottak, s rendszeresen ellenőrzik a taggazdaságok gépeit.

a találkozáson az ország nagy termelési rendszereinek szakemberei ismertették az energiatakarékos termelési technológiákat és talajművelési módszereket. /mti/

tóa/kné/s st hgy
13.48 260582 1531

Gy

--

sb0026 4 150 mtib1033

új növényfajtákat minősítettek

1982. május 26. - szerdán ülést tartott az országos mezőgazdasági fajtaminősítő tanács. az ülésen, amelyen magyar gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes elnököt új magyar nemesítésű, illetve külföldi eredetű szántóföldi és kertészeti növények termesztése kapott „zöld utat”, tizenhat magyar, tíz külföldi és egy magyar-ndk-beli közös nemesítésű növény nyert állami minősítést, miközben öttől ezt az engedélyt visszavonták. /időközben elavultak, az új fajták, hibridek már lényegesen többet tudnak náluk/

nyolc új kukoricahibrid sorsáról döntöttek; négy kapott termesztési engedélyt, négytől pedig megvonták ezt a lehetőséget. az újak közül három amerikai eredetű, a kitűnő termelési tulajdonságokkal rendelkező pioneer típushoz tartoznak. a negyedik francia eredetű, nemkülönböztető jó hozamu és ellenálló.

a tanács ülése azért is emlékezetes lehet majd, mert ezuttal első ízben magyar nemesítésű hibrid-napraforgók kapták meg a termesztéshez szükséges engedélyt. a négy új hibrid közül kettő az iregszemcsei kutató intézet-, a másik kettő pedig a szegedi gabonatermesztési kutató intézet nemesítése. valamennyien kiállták már a korábbi időszak termesztési-termelési próbáit; magas olajtartalmukkal tűnnek ki, és azzal, hogy különböző érési csoportba tartoznak, ennél fogva bő választékot kínálnak az eltérő adottságokkal rendelkező gazdaságoknak. import vetőmagot helyettesíthetnek a kunsági silócirókkal, a rostlen termesztését jól gépesíthetik a holland regina fajtával és magas fehérjetartalmával a vele való foglalkozásra biztatja majd a termelőket az amerikai eredetű új szója. az ndk-ból honosították a nagy termőképességű csillagfürtöt, ezt a nyírségi laza homoktalajokon is felnevelhető takarmánynövényt. három új dohányfajta kapott állami minősítést és két paprika, mindkettő a zöldségtermesztési kutató intézet budatétényi osztályának „munkája”, két új káposzta és egy magyar-ndk nemesítésű, konzervipari feldolgozásra kiválóan alkalmas uborkaféle gazdagította a kertészeti termelők lehetőségeit. a disznónövények közül sikerre számíthat a pompás színű tithonia, amely a parkok díszítője lehet, továbbá a dobay ferenc hódmezővásárhelyi kertész által nemesített pompás muskátli, és a nyáron virágzó sövénynek használható cserjés pímó. /mti/

jf/s sl hgy
14.03 260582 2337

Gy

--

sb0027 4 150 mtib1036

kezdeményezőbbek az önálló konzervgyárak /1. rész/

1982. május 26. - az idén önállósult konzervipari vállalatok felkészültek a termés fogadására. a kései tavaszodás miatt a szokásosnál rövidebb szezonnra számítanak a gyárak, ezért az eddigiéknél is körültekintőbben szervezik meg az áruátvételeket, s a gépek kihasználását, hiszen most több terményt kell egy időben feldolgozniuk. az üzemek a mezőgazdasági partnerekkel a termelési szerződésüket időben megkötötték - összességében mintegy 840 ezer tonna zöldségre, gyümölcsre -, s ha az időjárás engedi, várhatóan megfelelő mennyiségű nyersanyag érkezik a gyárakba.

az üzemek, élve az önállóság adta nagyobb lehetőségekkel, egész sor új megoldást alkalmaznak. egyes helyeken termékváltással fokozzák a jövedelmezőséget; olyan készítmények előállítására rendezkednek be, amelyek a környék termelési adottságának leginkább megfelelnek. ily módon például a szigetvári konzervgyár megszüntette a paradicsom feldolgozását - a nagy szállítási távolságok növelték ugyanis a költségeket -, s inkább a közelebbi mezőgazdasági nagyüzemektől vesz át zöldborsót, zöldbabot, csemegeuborkát, gyümölcsöket. ugyanakkor a paradicsomkészítmények előállítását a hatvani és a nagykőrösi konzervgyár végzi, ahol a közelebbi mezőgazdasági üzemek éppen e cikkeket termesztik.

máshol a gyárak mezőgazdasági partnereikkel szorosabb kapcsolatot alakítanak ki, ezzel kívánják növelni a jövedelmezőséget. a debreceni konzervgyár a váncsodi termelőszövetkezettel társult egyes termékek közös előállítására. a viszonylag kisebb mennyiségű, de jól fizető különféle egres- és borsó-készítmények gyártása nagyüzemi körülmények között ugyanis kevésbé gazdaságos, ám a téesz telepén kifizetődő; mindkét fél jól jár. a szegedi konzervgyár külföldi gépsorokat szerzett be a paprika feldolgozására. a beruházás költségét a gyár egymaga nehezen fedezte volna, ezért legfőbb partnerével, a szatymazi finn-magyar barátság termelőszövetkezettel közös érdekeltséget alakítottak ki. egyformán érdekeltek a közös beruházás várható nyereségében. a termelőszövetkezetben felállított berendezéssel ipari feldolgozásra készítik elő a paprikát, a gyár a felvásárlási árat ennek megfelelően növelte. az új gépekkel nemcsak jó minőségű lecsó-alapanyagot készíthetnek, hanem 150 dolgozó kézi munkáját is megtakaríthatják. /folyt. köv./ sa

16.17 260582 2359

--

sb0028 4 150 mtib1037

kezdeményezőbbek /2. rész/

új készítmények, fajták, gyártási eljárások kifejlesztését is szorgalmazzák az üzemek. a szellemi befektetés nem egy helyen már az idén kamatozik. szigetváron különleges, nagy fehérjetartalmu szójas-termékeket állítanak elő. jelenleg hétféle konzervet kínálnak a kereskedelmek, s már külföldről is érkeznek megrendelések. a gyár újabb szójakonzerv előállítására készül fel. a békéscsabai üzem a zöldségnevelő kutató intézettel közösen több száz zöldségfajtaval kísérletezik. az együttes cél: az értékesebb zöldségek termesztése, illetve a gépesítés fokozása. jó eredménnyel biztat az új paprikabetakarító gép, amely várhatóan lehetővé teszi a termék folyamatosabb beszállítását az üzembe, és így termelékenyebb lehet a feldolgozás. a nagyatádi konzervgyár savanyúságai igen keresettek, ezért az igények kielégítésére bulgáriából és hollandiából olyan korszerű uborkatöltő gépeket szereztek be, amelyekkel megkétszerezhetik az eddigi kapacitást.

a kecskeméti konzervgyár a korábbi években bevezetett, s egyre kelendőbb termékéből, a csemegekukorica-konzervből állít elő többet, mint tavaly. napi 25 vagon nyers áru fogadására készültek fel, s a gépsorok óránként 100 ezer dobozt töltenek meg. a készterméket elsősorban tőkés piacon értékesítik. /mti/

kg/-káp-lász-bty-kász-tár-dob/sa sl hgy

16.18 260582 1344

--

sb0029 4 130 mtib1038

a fővárosi tanács vb ülése /1.rész/

1982. május 26. - a ii.-iii. kerületben található ugynevezett óbuda-ujlaki területtel kapcsolatos részletes rendezési tervet, valamint új utcanev-javaslatokat fogadott el szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága.

három, észak-déli irányu, nagyjából párhuzamos ut mentén, a bécsi ut, a lajos utca és az árpád fejedelem utja között elterülő, a zsigmond teret, a kolosy teret, valamint a régi római amfiteátrumot is magába ölelő térség az ugynevezett óbuda-ujlaki terület. az ettől északra fekvő óbudai területeket folyamatosan átépítették az elmúlt esztendőkből, és már régen felmerült a terv: ennek a munkának az óbuda-ujlaki részre is át kell terjednie. a fővárosi tanács 1980-ban

ds

tervpályázatot hirdetett ezzel kapcsolatban, amelynek nyertese, a budapesti városépítési tervező vállalat elkészítette az új, részletes rendezési tervet. ennek legfontosabb városépítészeti alapelvei: megtartja a történelmileg kialakult városszerkezetet, utcahálózatot; a beépítés nem lakótelep jellegű; az épületek csak egyes, a környezethez alkalmazkodó helyeken magasabbak négy emeletnél. a tervezők feladata volt az is, hogy megőrizzék a városrész jellegzetes hangulatát; feltárjanak gazdaságos lakásépítési megoldásokat; tegyenek javaslatokat a városképi jelentőségű épületek, illetve épületegyüttesek rehabilitációjára. mindezt a közmű- és közlekedési adottságokhoz alkalmazkodva kellett tenniük, úgy, hogy a már kiépített utvonalak, illetve csomópontok érintetlenek maradjanak. ezeknek az elveknek a figyelembevételével, a rendezési terv alapján kialakítanak majd ugynevezett tömbtelkes lakásépítési-, rehabilitációs-, műemléki rekonstrukciós-, és lakótelkes beépítési területeket. mindezeket összesen - beszámítva a területen már meglévő és továbbra is megmaradó lakásokat - 5811 lakás lesz majd.

a szakemberek az épületek viszonylag kis magasságával, a házak változatos formájával, „levegős”, elhelyezésével, nagy zöldterületek kialakításával igyekeztek hangulatos lakónegyedeket tervezni. egy itt lakóra mintegy 710 négyzetméternyi zöldterület „jut”, majd, egy hektárnyi területre száz lakást terveznek. a lakók majdani kényelmét, kiszolgálását 71 általános iskolai tanterem, 305 óvodai, 280 bölcsődei hely, 17 200 négyzetméternyi üzlet, szolgáltató intézmény, vendéglátóhely, 800 négyzetméteres orvosi rendelő szolgálja majd.

/folyt.köv./

16.18^{rj} - 260582 2415

As

-. -

sb0030 4 150 mtib1039

a fővárosi tanács..../2.rész/

a főváros iii., x., xi. és xxii. kerületében számos névtelen utca, tér található. ezeknek alapos előkészítő munka után az itt lakók, valamint több intézmény - tudományos akadémia, párttörténeti intézet, műemlékfelügyelőség - véleményének figyelembevételével szerdai határozatával „nevet adott”, a tanács végrehajtó bizottsága. a iii. kerületben utcát neveznek el többek között darvas józsef író, publicista, politikusról; bihari mór pedagógusról, a munkásmozgalom kiemelkedő harcosáról; pethe ferencről, a xviii-xix. század egyik jelentős mezőgazdászáról, az első magyar nyelvű gazdasági lap szerkesztőjéről. a iii. kerületben „mezőgazdasági”, nevet kap több utca, így például lesz zab, buza, kazal, boglya, szőlőskert utca.

a kőbánya-óhegyi lakótelep névtelen közterületeinek többnyire növények kölcsönzik nevüket: csombor, szegfűvirág, farkasalma és medveszőlő. a xxii. kerületi utcátáblákra főleg madarak - zöldike, fenyőpinty, kékcinke, fenyőrigó, kékbegy, jégmadár, füzike, őszapó, nádírigó - nevei kerülnek. budafokon egyébként lesz regényes, kiserdő, csuszka, kanyargó; budatétényben alvó, nótafa, borszőlő, meggyes, sárgabarack; nagytétényben tőzeg és kisharang utca. /mti/

t/ag/rj bc hgy

16.19 260582 1254

-. -

sb0031 4 160 mtib1040

ülést tartott a tit országos elnöksége

1982. május 26. - a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnöksége szerdán a tit természettudományi stúdiójában ülést tartott. a tanácskozáson megvitatták azokat a beszámolókat, amelyeket június 26-án terjesztenek a tit viii. küldöttgyűlése elé. így értékelték az elmúlt öt évben végzett munkát, összeállították a társulati ismeretterjesztés programját 1987-ig, javaslatot tettek az alapszabály módosítására, és tájékoztatót hallgattak meg a választmányoknak, illetve a választmányi jogú testületeknek a vii. küldöttgyűlés óta végzett tevékenységéről.

az elnökség az elmúlt 5 év kedvező változásai közé sorolta, hogy javult a lakosság iskolai végzettsége, erősödött a tömegkommunikációs szervezetek, valamint a könyvkiadás

As

közművelődési-ismeretterjesztő munkája. a megélnékülő társadalomtudományi, művelődési kutatások eredményei révén is szélesedtek a tit lehetőségei. ugyanakkor - mint a beszámoló megállapítja - a fejlődés ellenére még sok a közművelődés „fehér foltja,,, jó néhányan nem tudják, vagy nem akarnak élni semmilyen művelődési lehetőséggel, és megtorpanás, sőt visszaesés következett be a felnőttoktatásban. az általános és a szakmai műveltség nem nőtt a kívánt mértékben, a szemléletformálás, a nevelés eredményessége elmaradt az ismeretszerzési lehetőségek bővülésétől. mind az írásos, mindpedig az élőszavas ismeretterjesztésben érezhetővé vált, hogy megváltoztak az emberek művelődési irányai és szokásai. az érdeklődés eltolódott a társadalomtudományok és a szakmaváltáshoz nélkülözhetetlen alkalmazott tudományok felé, a művészeteken belül pedig a képző- és a diszítőművészet került előtérbe. e tendenciák az elmúlt években tematikai, formai, módszertani változtatásokra késztették az ismeretterjesztő társulatot, melynek vezetői a jövőben is igyekeznek gyorsan reagálni, rugalmasan alkalmazkodni a kedvező és a kedvezőtlen hatásokra egyaránt. /mti/

sr bc rj ie

16.28 260582 1955

--

sb0032 4 150 mtib1041

ülést tartott a tot elnöksége /1. rész/

1982. május 26. - a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöksége szerdai ülésén, amelyen szabó istván elnökölt, a mezőgazdasági szövetkezetek áruforgalmi és kereskedelmi munkáját elemző előterjesztést vitatta meg. a testület megállapította: a szövetkezetek áruterelésének aránya az állattenyésztésben elérte a 95, a növénytermelésben pedig a 70 százalékot, vagyis a termelés eredményének döntő része nem a helyi felhasználást szolgálja, hanem áruvá válik. ez a magas áruhányad a szövetkezeteket valósággal kényszeríti arra, hogy új típusú és a kölcsönös érdekeken alapuló kapcsolatokat építsenek ki a kereskedelmi szervezetekkel, és egyúttal arra is, hogy fokozzák az üzemen belüli feldolgozás arányát.

a téeszék területi szövetségei és a tszker összesen 460 szakembert foglalkoztat - a szövetkezetek megbízásából - áruátadói minőségben. számukat és az általuk nyújtott szolgáltatásokat a jövőben indokolt növelni és bővíteni. örvendetesnek tartotta az elnökség, hogy a termelőszövetkezetektől a korábbinál lényegesen több vállalat, gyár és intézmény vásárol közvetlenül. nem fejlődött

a

viszont a téeszéknek a saját boltokban és piacokon lebonyolított forgalma. a 2100 szövetkezeti üzlet és vendéglátóhely forgalma évi 4-5 milliárd forint körül állandósult. továbbra is emelkedőben van ellenben a háztáji kiskerti gazdaságokból származó és a közösen keresztül értékesített áruk aránya. az elmúlt öt évben ez több mint kétszeresére nőtt és értéke meghaladta a 34 milliárd forintot, ami a szövetkezetek kistermelést segítő-ösztönző munkáját dicséri.

az utóbbi években számos központi intézkedés segítette a szövetkezeti exportáru-termelés fokozását. az új külkereskedelmi társaságokban 200-nál több téesz és szövetkezeti társulás vesz részt közös érdekeltség és együttes felelősség alapján. a közvetlen export-érdekeltség azonban - bár ha fejlődött is - még mindig csak a szövetkezeteknek, illetve azok áruterelésének csak egy kisebb részét érinti. ebben szerepe van annak is, hogy a külkereskedelmi vállalatoknak a belföldi, a termelőszövetkezeti partnerekkel fenntartott kapcsolatai egyelőre még fejletlenek. ezért arra van szükség, hogy a termelő üzemek szintén rendelkezzenek a piacfeltárás és a kapcsolatteremtés önálló szervezeti rendszerével. ezen a téren tovább kell lépniük mind a termelő üzemeknek, mind pedig az érdekképviselői szervezeteknek. /folyt. köv./ sa

16.33 260582 2438

--

sb0033 4 150 mtib1042

ülést tartott a tot elnöksége /2. rész/

az elnökség hangsúlyozta: változatlanul fenn kell tartani, sőt erősíteni kell az agrárpiac kínálati jellegét és a többcsatornás értékesítést. változatlanul fontos, hogy közelebb kerüljenek a termelők a fogyasztókhoz, ezzel ugyanis lerövidíthetik az áru útját, javítva a minőséget. a jövőben a termelőszövetkezetek területi fórumain rendszeresebben értékelni kell a kereskedelmi munka helyi feltételeinek változásait. a tsz-eknek minél előbb fel kell készülniük arra, hogy a nem trösztli szervezetben működő feldolgozó és kereskedelmi szervezetekkel való együttműködés új lehetőségeit hasznosítsák, és arra is, hogy hosszabb távra szóló tervek alapján önállóan vagy más gazdálkodó szervezetekkel együttműködve bővítsék a helyi feldolgozó tevékenységet. /mti/

jf/gk/sa sl hgy

16.33 260582 0831

a

--

sb0034 4 150 mtib1043

a fejeér megyei tanács vb ülése - a tsz-ek gazdálkodása

1982. május 26.- elsősorban a vezetés fogyatékosága, a helyi viszonyokhoz kevésbé alkalmazkodó termelési szerkezet, valamint a meglévő lehetőségek nem megfelelő kihasználása az oka az alacsony hatékonysággal gazdálkodó fejeér megyei termelőszövetkezetek gyenge gazdasági eredményeinek - állapította meg szerdán, székesfehérváron megtartott ülésén a fejeér megyei tanács végrehajtó bizottsága. a tanácskozáson a mezőgazdasági termelőszövetkezetek differenciálódásának okait elemezték. a dunántúli megyében az 1976-80 közötti termelési eredményeket figyelembe véve 8 gazdaságot soroltak az alacsony színvonalon gazdálkodó üzemek közé. közülük a kedvezőtlen természeti adottságok csak kettőnél indokolták a gazdálkodási nehézségeket, a többinél - állapította meg a testület - a szakember-hiány, az alacsony technikai-műszaki színvonal okozza a problémákat. e megállapítást támasztja alá, hogy azokban a gazdaságokban, ahol hozzáértő vezetőkkel, szakemberekkel erősödött meg a termelőszövetkezet, hamarosan a javulás jelei mutatkoztak.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága javasolja: erősítsék meg az alacsony hatékonysággal gazdálkodó tsz-ekben a szakmai vezetést, a termelési szerkezetet igazítsák hozzá a helyi körülményekhez, s keressék meg egy-egy erősebb szövetkezettel a kölcsönös érdekeltségen alapuló együttműködés lehetőségeit. /mti/

dáv rj kó hgy

16.40 260582 1433

-.-

sb0035 4 160 mtib1044

ismeretgyarapító olvasótáborok - tanácskozás győrött

1982. május 26. - a rövidesen megnyiló nyári olvasótáborok csoportvezetőinek, közreműködő népművelőinek részvételével háromnapos tanácskozás kezdődött szerdán győrött. a hat észak-dunántúli megyéből meghívott szakemberek a táborokkal kapcsolatos tartalmi és módszertani kérdésekről cserélik ki tapasztalataikat.

a tanácskozás első napján hangoztatták, hogy az egy évtizedes multra visszatekintő olvasótábori mozgalom alapvető céljai nem változtak: továbbra is olyan közösségi művelődési formának tekintik, amely elsősorban a hátrányos helyzetű fiataloknak közvetít irodalmi,

as

művészeti, társadalom- és természettudományi ismereteket, s ezáltal felkészíti őket a társadalmi életre, a társadalmi cselekvésre. az elmúlt évek tapasztalatai ugyanakkor számottevően gazdagították a mozgalom gyakorlatát. napjainkban már speciális táborok nyílnak cigánytanulók számára, táborozás keretében gyűjtenek ismereteket szűkebb hazájuk multjáról a honismeret lelkes kutatói, s az idén először beszéd- és magatartáskultúrával foglalkozó diáktáborba hívják augusztus 16-tól győrbe az anyanyelvüket szépen beszélő fiatalokat.

évről évre szinesedik, gazdagodik az ismeretgyarapítást szolgáló módszerek köre is. a hagyományos kiscsoportos foglalkozásokat újabb és újabb ötletekkel gazdagítják. ilyen az ugynevezett „multnap,, , amikor a táborlakók korabeli jelmezekben, szerepjátszással elevenítik meg egy-egy történelmi korszakot. a falukutatás során a táborozók felkeresik a közel eső falvakat, interjúkat készítenek az ottlakókkal, ismerkednek életkörülményeikkel, a tapasztalataikat azután a tábori fórum közössége előtt ismertetik. /mti/

mzs/sa st hgy

16.42 260582 1720

-.-

sb0036 4 150 mtib1045

a bakonyi bányászatról - tanácskozás zircen

1982. május 26. - a vi. ötéves terv időszakában fokozott ütemben folytatódik a bakonyban a szén- és érckutatás. a szénkutatás az elmúlt ötéves tervidőszakhoz viszonyítva megháromszorozódik, szentgál környékén új mangán-lelőhelyeket keresnek, bauxitkutatás céljából pedig mintegy évi 100 ezer méter furást végeznek. erről számoltak be szerdán zircen, a bakony fővárosában rendezett bányászati konferencián. a 800 éves település jubileumi rendezvénysorozata keretében megtartott tanácskozáson a bakonyban működő bányavállalatok vezetői, szakemberei vettek részt. a többi között szóltak arról, hogy a zircel szomszédos dudari szénbánya az elmúlt évtizedekben döntő hatást gyakorolt a nagyközség arculatának kialakulására. bányász-lakótelepek épültek és a jövőben innen is várják az utánpótlást a bakonyi szénbányászat fejlődéséhez. a folyamatban lévő beruházások és a távlati kutatások ugyanis hosszú távra biztosítják ezen a vidéken a már több mint százéves multra visszatekintő széntermelést.

a bakonyi bauxitbánya vállalat jelenleg a hazai termelés 73 százalékát adja, s a kutatók rendszeresen újabb és újabb készletekről adnak részletes információkat a vállalatnak a

as

bel

- 28 -

1982.05.26.

bővítéshez, fejlesztéshez. ismét gazdaságossá vált a bakonyban a mangánérc kitermelése. a konverteres acélgyártás megvalósításával ugyanis nő a hazai felhasználás, és növekszik az export lehetősége is. a már eddig ismert mangánkészletek is több évtizedre adnak még munkát a bányászoknak, s ebben az évben új lelőhelyek kutatását is megkezdték. a bányászat tehát a jövőben is a bakony gazdasági életének egyik fő jellegzetessége marad, s ez előnyösen befolyásolja zirc fejlődését is. /mti/

bév/rj st hgy
16.49 260582 1734

-. -

sb0037 4 150 mtib1046

sajtótájékoztató a diákok nyári mezőgazdasági foglalkoztatásáról

1982. május 26. - az idén előreláthatóan a tavalyhoz hasonlóan mintegy 600 ezer diák vesz részt a nyári és az őszi mezőgazdasági munkákban. foglalkoztatásuk előkészítéséről, és a korábbi években szerzett tapasztalatokról Kovács Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott szerdán sajtótájékoztatót a mém-ben.

a mezőgazdasági csucsmunkáknál évről évre hasznos segítséget nyújt a tanulóifjúság; különösen a kézimunkaigényes növények: zöldség, burgonya, szőlő, gyümölcs, dohány betakarításánál, a kukorica ,,címerezésénél,, , a konzervgyárakban pedig a mezőgazdasági termékek feldolgozásánál. a nyári táborokban tavaly 46 ezer diák kapcsolódott be a mezőgazdasági üzemek tevékenységébe, s mintegy 160-170 millió forint értékű munkát végeztek. az őszi munkáknál csaknem 550 ezer iskolai tanuló dolgozott, s 3,5 milliárd forint értékű gyümölcsöt takarítottak be, az összmenységnek csaknem egynegyedét.

az idén a korábbiaknál is körültekintőbben szervezik meg az iskolások foglalkoztatását. a mém első alkalommal ismertető füzetet adott ki, amely a diákokat foglalkoztató mezőgazdasági üzemeknek és az iskoláknak hasznos útmutatót ad a szervezéshez, az üzemek és az iskolák közötti kapcsolat fejlesztéséhez.

előnyös, ha az üzemek hosszú távu együttműködési szerződést kötnek az iskolákkal. a többnyire azonos munkát végző diákok ugyanis nagyobb rutint szereznek, szívesebben dolgoznak, és teljesítményük is magasabb. az idén az érdekeltségi rendszert is tovább fejlesztik. amíg a korábbi években a jól végzett munka után turnusonként a tanulóknak csupán néhány csoportja részesült pénzjutalomban, addig ez évtől kezdve - a teljesítmények alapján - lényegesen több, akár a tábor valamennyi diákcsoportja is részesülhet többletjuttatásban.

ds

bel

- 29 -

1982.05.26.

az idén a központilag szervezett 46 ifjúsági építőtábor június 20-án nyitja kapuit. /mti/

kg/tm/sa sl hgy

16.53 260582 1967

-. -

sb0038 1 150 mtib1047

Lázár György fogadta ahti pekkala-t

1982. május 26. - Lázár György, a minisztertanács elnöke, szerdán hivatalában fogadta ahti pekkala finn miniszterelnökhelyettesét, pénzügyminisztert, aki hetényi István pénzügyminiszter meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban. a szívélyes légkörű találkozáson jelen volt hetényi István és osmo va:inöla:, a finn köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

sl rj ie

17.02 260582 0427

-. -

sb0039 4 130 mtib1048

az uttörőszövetség országos tanácsának ülése /1.rész/

1982. május 20. - a magyar uttörők szövetségének országos tanácsa, szerdán ülést tartott a kisz központi bizottságának székházában. a tanácskozáson résztvevők molnárné Kozma Erzsébet, az uttörőszövetség titkára előterjesztésében tájékoztatót hallgattak meg az mszmp központi bizottságának a közoktatás továbbfejlesztésére hozott április 7-i állásfoglalásáról, az uttörőszövetségnek ezzel összefüggő feladatairól.

ezt követően megtárgyalták a kisdobosok és az uttörők munkára nevelésének helyzetéről szóló jelentést, illetve az ezzel kapcsolatos feladatokat tartalmazó javaslatot. a tanácsulésen leszögezték, hogy a gyermekek nevelése, a társadalmi gyakorlatra való felkészítése össz-társadalmi feladat. a fiatalok munkára nevelése ebből fakadóan a család, az iskola és az uttörőszövetség, valamint a többi társadalmi szervezet közös feladata. a munkára

ds

nevelés, a munka megszerettetése, becsületének megteremtése az uttörőszövetség nevelőmunkájának egészét átható komplex tevékenység. alapvető cél olyan aktív, kezdeményező, alkotó gyermeki személyiség kialakítása, aki tud és szeret dolgozni, akiben kialakult a szocialista eszmékhez méltó kép a munkáról.

az országos tanács 1978-ban hozott állásfoglalást erről a kérdésről, így az ülés résztvevői áttekintették ennek végrehajtását. ezzel kapcsolatban megállapították: fontos a gyermekek munkához való viszonyának kialakításában, hogy milyen indítást ad a család az otthon légkörével, a társadalomról, a munkáról alkotott véleményével, saját példamutatásával, a társadalmi munkamegosztásban való részvételével. a munkára nevelés folyamatának tudatos megszervezésében és tervszerű irányításában a legfontosabb szerep az általános iskoláé. az iskola nevelő-oktató munkájában a munkára nevelés mindenekelőtt a tanulást, a tanítási-tanulási folyamat tudatos szervezését jelenti. ezzel együtt a korszerű nevelőiskola céljaiban, és egyre inkább mindennapi gyakorlatában is törekszik arra, hogy a fizikai jellegű tevékenységek mind szélesebb körét is megismertesse a tanulókkal. az iskolákban, valamint a lakóhelyen végzett munka mellett a vii-viii. osztályos tanulók szorgalmi időben jelenleg például tízenkét napot dolgozhatnak egy-egy ipari vagy mezőgazdasági termelő üzemben, illetve a szolgáltató intézményeknél. a tapasztalatok szerint ez a foglalkoztatási forma népgazdasági hasznossága mellett a munka - ezen belül is a fizikai munka - megismertetését és megbecsülését, a szakmai érdeklődés fölkelését és a pályaválasztás segítését is szolgálja.

/folyt.köv./ rj -
17.16 260582 2598

-.-

sb0040 4 130 mtib1049

az uttörőszövetség országos .../2.rész/

örvendetes tényként állapították meg, hogy az 1978. évi 19-ről napjainkra 100-ra nőtt az iskolaszövetkezetek száma. ezek, a diákok által létrehozott kis közösségek lehetővé teszik, hogy a gyerekek maguk szervezzék meg például iskolai ellátásukat, már a tankönyvek mellett is megismerkedjenek a munka hasznával, szerepével.

a feladatokat megfogalmazva javasolták, hogy az uttörőcsapatvezetőségek a gyermekek számára szervezendő valamennyi munkánál gondosodjanak a megfelelő politikai-pedagógiai előkészítésről, a munka céljának, társadalmi hasznának

as

megismertetéséről, a szerzett tapasztalatok közösségi feldolgozásáról, értékeléséről. hangsúlyozták: a gyermekek fizikai munkavégzése járuljon hozzá ahhoz, hogy életkoruknak megfelelően megismerjék a társadalom, a közvetlen környezetük előtt álló feladatokat, a termelőmunkát, a munka folyamatában érvényesülő emberi kapcsolatokat. feladatul jelölték meg, hogy az uttörőcsapatok tevékenységük eredményességének javítása érdekében bővítsék kapcsolataikat a családokkal, a helyi tanácsokkal, az ipari és a mezőgazdasági üzemekkel, szövetkezetekkel, az ott működő kish-szervezetekkel, a hazafias népfront és a magyar vöröskereszt helyi szerveivel. az uttörőszövetség sajátos feladatként jelölték meg, hogy szorgalmazzák a gyermekek rendszeres bekapcsolását a családi munkamegosztásba, továbbá a fiataloknak a helyi, a népgazdasági feladatok megoldását segítő társadalmi munkaakcióit. ugyancsak kiemelt tennivalóként határozták meg az uttörőközösségek részvételét a környezetvédelemben, s a saját iskolájukban elvégezhető, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő munkák megszervezését, valamint az idős, nyugdíjas emberek segítését.

a tanácsülésen végezetül haraszti istván a szövetség titkára tájékoztatót adott a nemzetközi gyermekmozgalom helyzetéről, időszerű feladatairól. /mti/

tt/km rj bc ie

17.16 260582 1927

-.-

sb0041 1 150 mtib1050

bnv - üzletkötések, értékelések /1. rész/

1982. május 26. - szerdán az utolsó szakmai nappal folytatódott a bnv.

felkereste a vásárt maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. a vendéget körösvölgyi lászló, a hungexpo vezérigazgatója fogadta és kalauzolta. maróthy lászló egyebek között megtekintette a budapesti gyárak bnv-nagydíjas termékeit.

a bnv-n több külkereskedelmi vállalat üzletkötésekkel zárta az elmúlt napok tárgyalásait. a budavox csehszlovák, ndk-beli, román és szovjet partnereivel összesen mintegy 70 millió rubel értékben írt alá export-megállapodásokat, híradástechnikai berendezések szállítására. egyebek között távadatfeldolgozó és mikrohullámu berendezések, elektronikus telefon-alközpontok és rádiótelefonok szállítására vállalkoztak.

d

a nixex több export- és importszerződést kötött. az egyik ilyen megállapodás szerint jövőre az ndk-ba 3 millió rubel értékben szállítanak külszíni bányafejtő-berendezéseket, Lengyelországba pedig 1 millió rubelért kazánokat és alkatrészeket. a lengyel varimex-től bányagépeket és építőgép-alkatrészeket rendeltek.

a gamma művek a kgst-szakosodással gyártott nukleáris orvosdiagnosztikai eszközeiből adott el partnereinek, köztük lengyel, román és csehszlovák cégeknek.

a metrimex számítástechnikai eszközöket és műszereket hoz be Lengyelországból 5 millió rubelért, a vásáron aláírt szerződések alapján. ndk-beli vállalatoknak ellenőrző mérőműszereket és automatika-elemeket adtak el 6 millió rubelért.

a csepel vas- és fémművek vállalatai sok külföldi partnerrel tárgyaltak kiállított újdonságaik értékesítéséről. a nagydíjas yasda megmunkálóközpont és a kooperációban készülő heid esztergák iránt elsősorban osztrák és bolgár cégek érdeklődtek. magyar vállalatok is jelezték vásárlási szándékukat; köztük a mezőgép tröszt, a csepel autógyár és a máv. a csepeli transzformátorokból kolumbiai cégek kértek mintát, az ugyancsak csepeli öntvényekből illetve réz-félfkésztermékekből nszk-beli, osztrák és amerikai vevők rendeltek mintaszállítmányokat. /folyt. köv./ sa

17.24 260582 2125

↓ külföldi

--

sb0042 1 150 mtib1051

bnv /2. rész/

sajtótájékoztatók

a pol-mot lengyel külkereskedelmi vállalat képviselői elmondták, hogy a magyar szakemberek körében nagy érdeklődést váltott ki az új 6 tonnás billenős teherautó. magyar intézetek már tesztelik a járművet, s ezután szállításáról megkezdődhetnek a tárgyalások. a lengyel vállalat szerződést írt alá a vásáron a győri rába magyar vagon- és gépgyárral ötezer autókeréktárcsa szállításáról, és a taurus-sal légrugók vásárlásáról.

a budapesti gép- és vegyipari szövetkezetek szövetségének sajtótájékoztatóján elmondták: az ipari szövetkezetek fele kiállított a vásáron. jónéhány fontos üzletet kötöttek. a híradástechnikai szövetkezet tévé-műszereket adott el szovjet és ndk-beli vállalatoknak, előrehaladott tárgyalásokat folytattak egy

as

sziriai céggel is. az elektronika szövetkezet egyik közép-kelet-i partnerével elektronikus tápegységek licenc-eladásáról tárgyalt. a fok-gyem szövetkezet osztrák vállalkozóval utastájékoztató és eredményhirdető berendezések kooperációs gyártását készítette elő. a radelkis analitikai készülékeket adott el csehszlovák partnereinek, a budamobil pedig nyerges pótkocsikat, nszk-beli és iraki cégeknek. az egyesült járműipari szövetkezet szendvics-paneleiből svéd cégek mintákat kértek.

az első értékelések

a vásárvezetőség gyorsjelentése szerint a vásárt hozzávetőleg 300 ezren keresték fel. a látogatók mintegy fele szakember volt. örvendetesen nőtt a külföldi kereskedők, piackutatók érdeklődése a bnv iránt. elégedettek vásári szereplésükkel a bnv első kiállítói is, akik máris jelezték, jövőre sokkal több iparvállalatuk termékeit állítják majd ki. a vártnál is nagyobb sikert aratott a magyar kereskedelmi karama háttérpári börzéje.

coko kolev, a bolgár kiállítók igazgatója arról számolt be, hogy a bolgár termékek közül a magyar szakemberek érdeklődését elsősorban a számítástechnikai újdonságok keltették fel, s szó van arról, hogy a magyar külkereskedelmi vállalatok a szerződéseket rövidesen aláírják. a bolgár üzletemberek ugyanakkor magyar fémmegmunkáló gépeket rendelnek.

jan kocka, a csehszlovák kiállítás igazgatója szerint a vásári üzletkötések lehetővé teszik a két ország közötti ideai árucseréforgalom terven felüli bővítését. összesen több tízmillió rubel értékben kötöttek üzletet, vegyipari termékek cseréjére, valamint csehszlovák teherautók szállítására. megállapodtak szerszámgépek kölcsönös exportjában is. /folyt. köv./ sa

17.24 260582 2550

as

--

sb0043 1 150 mtib1052

bnv /3. rész/

michael hegedüs kereskedelmi attasé arról szól, hogy az amerikai kiállítók számos tárgyalást folytattak magyar iparvállalatokkal, gépipari, elektronikai és műszeripari gyártmányok exportjáról, illetve importjáról. a vásári tájékozódás után néhány héten belül szerződéseket írnak alá. a siker reményében a következő bnv-n még több amerikai vállalat részvételére számítanak. *várhatóan*

manfred elopsch, az nsz szövetségi gazdasági minisztériumának kelet-európai szakértője szerint már az a tény is, hogy 350 cégük képviselték magát a vásáron, tükrözi a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok jelentőségét. magyar partnereikkel a kereskedelmi és a kooperációs kapcsolatok fejlesztéséről tárgyaltak. elsősorban arról volt szó, hogy a jövőben még több nyugatnémet kis- és középvállalatot vonnának be az együttműködésbe.

x x x

a vásár vendége volt ahti pekkala finn miniszterelnökhelyettes, pénzügyminiszter.

x x x

csütörtökön, a bnv utolsó napján a nagyközönség egész nap látogathatja a vásárt. /mti/

jf-sz-pf/gg/sa ie

17.25 260582 1071

--

sb0044 1 130 mtib1053 /e m b a r g ó 18.30 h-ig!/

befejeződtek a magyar-vietnami gazdasági tárgyalások

1982. május 26. - a magyar-vietnami gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság szerdán délután befejezte munkáját. az ülészak eredményeiről és határozatairól borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese és do muoi vietnami miniszterelnökhelyettes, a bizottság társelnökei jegyzőkönyvet irtak alá.

ds

az ülészakon áttekintették a magyar-vietnami gazdasági kapcsolatok helyzetét; megállapították: a két ország közötti gazdasági együttműködés a legutóbbi ülészak óta megfelelően, a közösen meghatározott célokkal összhangban fejlődött.

az ülészakon megállapítást nyert, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a vietnami gazdaság fejlesztését elősegítő beruházások megfelelő előkészítése és megvalósítása, az árucserforgalom bővítése, a bérmunka-együttműködés szállítási és gyártási időigényességének csökkentése érdekében.

a bizottság értékelte az 1981. évi árucserforgalom alakulását, és meghatározta a szükséges feladatokat. megállapodás született az általános szállítási feltételek korszerűsítéséről, tengerhajózási és szállítmányozási egyezmény létrehozásáról, illetve arról, hogy a két ország illetékes szervei megteszik a szükséges intézkedéseket a kétoldalu kliring-elszámolásáról a sokoldalú transzferábilis rubel-elszámolásra való áttérés érdekében.

a vietnami delegáció csütörtökön elutazik magyarországról. /mti/

rj ie

17.46 260582 1442

--

sb0045 4 160 mtib1054

a könyvhét ujdonságairól, eseményeiről - sajtótájékoztató /1. rész/

1982. május 26. - derekas munkát végeztek a legutóbbi hónapokban, hetekben a nyomdák, így időre elkészült, már a terjesztői hálózatban, a bolti raktárakban van az a 112 új könyv, amely az idei ünnepi könyvhét kínálatát jelenti, - közölte zöld ferenc, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének főtitkára a könyvhét szerdai sajtótájékoztatóján a zeneművészek klubjában. rapcsányi lászló, a magyar rádió főmunkatársa, Antal László, az európa könyvkiadó irodalmi vezetője, bor ambrus és szentmihályi szabó péter író, valamint hermann istván az elte filozófiatörténeti tanszékének egyetemi tanára beszélgetett az újságírókkal a hazai olvasókultúra alakulásáról, s arról, hogy a kiadás, a terjesztés hogyan és mennyire tudja kiszolgálni a közönség fokozódó könyvigényeit.

ds

a teljes választékról 24 oldalas részletes tájékoztató füzet készült az olvasóközönségnek, ez a kiadvány ingyen beszerezhető bármelyik könyvesboltban, s a legtöbb munkahelyi terjesztőnél. antológiák, versek és drámák, magyar regények és elbeszélések, történelmi és politikai kötetek, filozófiai, pszichológiai, szociológiai tanulmányok, külföldi prózai művek, irodalmi képeskönyvek, irodalomtörténeti munkák, képző- és zeneművészeti albumok, gyermek- és ifjúsági könyvek szerepelnek a választékban. a könyvheti újdonságok együttes példányszáma csaknem 3 millió 300 ezer. nagy példányszámban jelentek meg, s a korábbi évekhez hasonlóan, ezuttal is a könyvhét idején féláron kerülnek forgalomba az utóbbi időszak hazai lírai, prózai és drámai termését reprezentáló gyűjtemények, a szép versek 1981, a körkép, 82, a rivalda 80-81, valamint a kossuth kiadó mindinkább publicisztikai jellegűvé váló, évenként megjelenő antológiája, az írószemmel.

ami az eseményeket illeti, budapesten május 28-án, pénteken 15 órakor lesz a megnyitóünnepség a belvárosi vörösmarty téren, ahol hubay miklós, az írószövetség elnöke mond beszédet. a vidéki program-sorozatot május 29-én salgótarjánban rendezendő ünnepséggel vezetik be, a szövetkezeti könyvterjesztés könyvhét-nyitányát pedig ugyanezen a napon bicske nagyközségben tartják. /folyt. köv./ sa

17.55 260582 2204

--

sb0046 4 160 mtib1055

a könyvhét újdonságairól /2. rész/

az ünnepi könyvhét alkalmából budapesten a váci utca 10. szám alatti gondolat könyvesboltban, a hajdani patinás cserépfalvi könyvkiadó és könyvkereskedés épületében emléktáblát avatnak. június 1-én a vigadó épületében irodalmi műsort mutatnak be „lombja van a csöndnek”, címmel, az v. kerületi könyvbarát körök tagjainak. június 3-án az óbuda galériában a corvina könyvklub tagjainak szóló műsort szerveznek „fókuszban a reneszánsz”, címmel, amelynek összeállítója és szövegírója érdi sándor, a televízió stúdió, 82 című műsorának főszerkesztője. a vörösmarty téren „a könyvek a színpad”, mottóval mindennap lesz irodalmi műsor: a délutáni órákban izelítőt adnak a könyvheti újdonságokból. érdekes színpoltja lesz még a könyvhétnek a fővárosi szervezésében a könyves-filmes napok programsorozata a tinódi filmszínházban: a könyvhét előestéjén, 27-én sütő andrás „csillag a máglyán”, című drámájának filmváltozatát mutatják be; a további program: 28-án „az ötödik pecsét”, /sántha ferenc regényéből/, 29-én az „angy vera”, /vészi endre elbeszéléséből/, 30-án a „tízezer nap”, /csoóri sándor, kósa ferenc, gyöngyössi imre

a

írásából/, 31-én „a ménesgazda”, /gáll istván regényéből/, június 1-én a „macskajáték”, /örkény istván drámájából/, 2-án „az első tanító”, /csingiz ajmatov regényéből/. a könyvheti sátraknál, alkalmi árusító pavilonoknál kifüggesztett táblákon folyamatosan közlik, hogy melyik író mikor dedikál. /mti/

of/mm/sa bc ie

17.55 260582 1496

--

sb0047 4 160 mtib1057

befejeződött a fővárosi pedagógiai tanácskozás - mezei gyula nyilatkozata /1. rész/

1982. május 26. - az mszmp budapesti oktatási igazgatóságán, illetve a kaffka margit gimnáziumban rendezett szekcióülésekkel szorán befejeződött a fővárosi pedagógusok kétnapos tanácskozása, melyen részt vettek a budapesti óvodák, alsó- és középfokú oktatási intézmények vezetői, a szakfelügyelők, a kerületek művelődésügyi irányítói. a tanácskozás tapasztalatairól mezei gyula, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője foglalta össze az mti munkatársának.

- kétnapos tanácskozásunk eredményesnek minősíthető. a szekciókban 84-en szólaltak fel, a legnagyobb viták az ötnapos tanítási hétről, a pedagóguspálya presztízsről, a nevelők-oktatók élet- és munkakörülményeiről folytak. sok szó esett az iskolák egymásra utaltságáról, vagyis arról, mennyire számíthat a középiskola az általános iskola felkészítő munkájára. többen beszámoltak az iskolaigazgatók nehéz helyzetéről, akik pedagógiai irányítás helyett gyakran szervezési, iskolagondnoki feladatok megoldására kényszerülnek. sok vihart kavart a pedagógusképzés helyzete, nem véletlenül: a fővárosban is kevés a pedagógus, és azok, akik a felsőfokú intézményekből kikerülnek, nincsenek mindig kellően felkészítve az iskolai munkára.

- a tanácskozáson résztvevők értékelve az elmúlt tanévet, azt - röviden - nehéznek minősítették. egyebek között azért, mert lényegesen több gyerek járt általános iskolába, mint 1980-81-ben: néhány iskola kísérletképpen már átállt az ötnapos hétre; sok pedagógus hiányzott az év elején, sokan pedig időközben távoztak el a pályáról. nyugtalanította a pedagógusokat, a tantestületeket és

a

természetesen a szülőket, a közvéleményt az is, hogy az év nehezen indult, hiszen sok tanterem nem készült el szeptemberre. változatlanul gondot jelentett, különösen az alsó tagozatokban, hogy nagy volt az olyan tanulócsoporthoz száma, amelyekben 30-nál többen vettek részt. az egész fővárosban viszont mindössze nyolc 40-nél nagyobb létszámú osztály működött. /folyt. köv./ sa

18.16 260582 2074

-.-

sb0048 4 130 mtib1058

a kertbarát mozgalom térhódítása

1982. május 26. - a kertbarát mozgalom mind gazdaságilag, mind társadalompolitikailag igen számottevő mozgalommá fejlődött hazánkban - állapították meg a kertbarátok és kistenyésztők országos társadalmi szövetségének komlón tartott szerdai ülésén. a hazafias népfront keretében működő szövetség azért választotta a mecseki bányászvárost tanácskozási színhelyül, mert annak lakói, a várost övező kopár domboldalakat másfél évtized alatt virágzó kiscsokkakká változtatták: jelenleg három szakcsoportban másfélezer komlói család művel hat-nyolcszáz négyzetméteres kiskertet, s tevékenységük nyomán számottevően javult a város zöldség- és gyümölcsellátása. az összesen több mint harminc hektáron gazdálkodó komlói kertbarátok tapasztalatait az ország más tájain is hasznosítani kívánják.

gyuró ferenc, a társadalmi szövetség elnöke, a kertészeti egyetem professzora az ülésen a mozgalom országos helyzetéről szólva egyebek közt elmondotta, hogy hazánkban ma több mint másfélmillió család foglalkozik mezőgazdasági kistermeléssel, azaz az ország minden második lakosa közvetlenül, vagy közvetve érintett e hasznos tevékenységben. a kertbarátok és a kistenyésztők egyre magasabb színvonalu szakmai munkája a mozgalom tagjait a gazdaságpolitika megvalósításának aktív részeseivé avatta. a mezőgazdasági nagyüzemek, a szövetkezetek, a forgalmazó és az ellátó vállalatok egyre hatékonyabban segítik a kistermelőket szaktanácsokkal, eszközökkel.

a mozgalom támogatásának jelenleg az egyik legfőbb feladata, hogy a szolgáltatásokat is mind jobban igazítsák a kertbarátok és a kistenyésztők igényeihez - hangsúlyozták az ülésen. a sokat kritizált „bódvárosok”, bizonyára nem jömmének létre, ha a kertészkedők számára készülő hétvégi házak terveinek kínálata bővülne, s ha e kis házakat részletre is megvásárolhatnák. arra is szükség volna, hogy a tanácsok a házak tervein kívül igényeljenek

a

tipus-kertterveket is területrendezési, környezetépítési programjaik elkészítésekor. az ülésen hangsúlyozták, hogy a mozgalom minőségi fejlődésének fontos feltétele volna, hogy a körzeti állatorvosokhoz hasonlóan megszervezzék a körzeti kertészek alkalmazásának rendszerét is. /mti/

kász/rj ká ie

18.27 260582 2247

-.-

sb0049 4 160 mtib1060

befejeződött a fővárosi pedagógiai tanácskozás /2. rész/

a gondok, a nehézségek ellenére nem kevés eredményről is beszámoltak a felszólalók. egyre jobban „hasznosulnak”, az új tantervek, különösen ott, ahol már több éve azok alapján tanítanak. nőtt az így oktatott gyerekek gondolkodókészsége, érdeklődése a szélesebb összefüggések iránt. különösen sikeresnek minősíthető a matematika- és a fizika-oktatás új módszere, és örvendetes, hogy a rajztanítás is „magára talált”, hatékonyan segíti a gyerekek vizuális érdeklődésének felkeltését. eredményként könyvelhetjük el, hogy a szakmunkásképző intézetekben tanulók egyre inkább megkedvelik választott szakmájukat, javult az oktatási intézmények irányítása, s a fővárosi tanács vezetése mindent megtesz az iskolai körülmények javításáért - ennek érdekében idén a tervezettnél lényegesen több, 332 tanterem épül fel, többségük szeptemberre.

tanácskozásunk másik lényeges területét az 1982-83-as tanév feladatai jelentették. konferenciánkon néhány instrukciót, utravalót fogalmaztunk meg a következő időszakra. a fő cél: minél teljesebben valósuljanak meg a tantervek. az általános iskolában az új tanmenetek fejlesszék tovább az alapkészségeket. a tervezett újabb körzetesítések az alsófoku oktatási intézményeknél ne okozzanak feszültségeket. a gimnáziumokban mind teljesebbé kell tenni a fakultációt, úgy, hogy érdeleti céljának megfelelően, a tehetségek gondozását segítse. a szakközépiskolák legnehezebb feladatát várhatóan az ötnapos tanítási hét szervezési feltételeinek megteremtése adja majd. ezeknek az iskoláknak a választott szakma megszerettetésén kívül fokozottabban kell gondoskodniuk az arra ráteremtett diákok továbbtanulásának támogatásáról. a szakmunkásképző

a

bel

- 40 -

1982.05.26.

intézetekben tanuló fiatalok többsége szeret dolgozni, őket éppen a munkánál lehet „megfogni”, annak segítségével nevelni úgy, hogy közben a pedagógusok felkeltsék, fokozzák általános közművelődési érdeklődésüket. /mti/

ag/gg/sa bc ie

18.32 260582 1985

-. -

sb0050 4 150 mtib1061

életmentőt tüntettek ki

1982. május 26. - életmentő emlékéremmel tüntették ki paoló andrás gátórt, aki ez év március huszonegyedikén a békéscsaba határában folyó élővíz csatornából élete kockázatátásával mentette ki balogh istván gerlai lakost.

a kitüntetést szerdán békéscsabán becsei józsef, a megyei tanács elnökhelyettese adta át. /mti/

bty rj ie

18.33 260582 0371

-. -

sb0051 4 160 mtib1063

hangverseny-iskola szombathelyen

1982. május 26. - szerdán csajkovszkij-esttel fejeződött be szombathelyen a megyeszékhely szimfónikus zenekarának hangverseny-iskolája. az öt hangversenyből álló mestermű-sorozatot elsősorban a szocialista brigádok, valamint a diákok részére szervezték a zene megszerettetése, a zenekedvelők táborának növelése érdekében neves hazai és külföldi művészek felléptével.

a nagy érdeklődésre való tekintettel jövőre újból megrendezik a hangverseny-iskolát. /mti/

lér/rj st ie

18.37 260582 0526

-. -

bel

- 41 -

1982.05.26.

sb0052 4 130 mtib1064

üdvözlő távirat

1982. május 26. - a guyanai szövetkezeti köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, táviratban üdvözölte forbes s. burnham köztársasági elnököt. /mti/

k/rj bc ie

18.38 260582 0230

-. -

sb0053 4 160 mtib1065

kiállítás bányamérő műszerekből sopronban

1982. május 26. - a bányamérés története címmel kiállítás nyílt szerdán sopronban, a központi bányászati muzeumban. a tárlat képet ad a bányamérő műszerek fejlődéséről a 16. századtól napjainkig. magyar mesterek munkája a bemutatott anyag két legrégebbi darabja, az 1580-ban készült szögfelrakó, amelyet iránykitűzésre használtak és az öröknaptárral ellátott teljes bányamérőkészlet, amely ugyancsak a 16. század végéről való. ritkaságnak számít a 18. század első éveiből fennmaradt kéziratos térkép, valamint az első magyar bányamérési tankönyv selmebányáról. ezentul az érdeklődők elé tárják a napjainkban használt legmodernebb berendezéseket is; a különböző lézerműszereket, az elektronikus távmérő műszert. /mti/

mzs/rj ká ie

18.43 260582 0790

as

-. -

sb0054 4 130 mtib1066

hat megye kislakásépítési ankétja

1982. május 26. - a magánlakásépítés helyzetéről tanácskoztak szerdán kecskeméten hat alföldi megye - bács-kiskun, békés, csongrád, hajdu-bihar, szabolcs-szatmár és szolnok - tanácsi építési osztályvezetői, tervezői, építőipari szakirányítói. az ankét több mint 300 résztvevőjét mező Mihály, kecskemét város tanácselnöke köszöntötte, majd gajdócsi István, a bács-kiskun megyei tanács elnöke szólt a lakásépítés megyei helyzetéről, azokról a tanácsi intézkedésekről, amelyek célja a magánlakásépítés előmozdítása. ezt követően szilágyi Lajos építés- és városfejlesztési miniszterhelyettes tartott előadást a magánérből építkezők segítségének eszközeiről, módjairól, az ezzel kapcsolatos feladatokról.

a hozzászólásokból kitűnt, hogy az alföldi megyékben jó ütemben folyik a magánérből építkezés és megfelelő segítségével teljesíthetők a lakásépítési tervek. érdeklődés van a paneles magánlakásépítés és az újonnan belépő más korszerű technológiák iránt, s ha ezt ki tudják elégíteni, nem szaporodnak a falvak sátrötös házai, helyettük kétszintes, több lépcsőben is felépíthető lakások alkotják az új utcákat. hangsúlyozták, hogy a telekkialakításnál az eddiginél jobban figyelembe kell venni a települések sajátosságait. a falvakban a túl felszabdalt házhelyek elvésznek az állattartás, a mezőgazdasági termelés számára. a városokban viszont felül kell vizsgálni a településrendezési távlati terveket, s fel kell oldani az idejétmúlt építési tilalmakat. olyan javaslat is elhangzott, hogy az otp-hez hasonlóan az építőipari vállalatok is vállalkozzanak saját beruházásban lakásépítésre, és értékesítésre.

az ankét alkalmából rendezett kiállításra a kecskeméti technika háza aulájában táblákon, makettekben mutatják be a legújabb kislakás-típusokat és építési szerkezeteket. /mti/

Lász/bné/sa st ie

18.48 260582 1863

as

--

sb0055 4 150 mtib1067

orvvadászokat vettek őrizetbe

1982. május 26. - vandál módon pusztító orvvadászokat vett őrizetbe a rendőrség veszprémben. a közlekedésrendészeti járőr gyorsrajtás miatt meg akart állítani egy jugoszláv rendszámú opel gépkocsit. a vezető a felszólításnak nem tett eleget, de néhány perc múlva veszprém belterületén megállásra készítették.

a gépkocsiban - amelyben egy magyar, egy jugoszláv és egy nszk-beli állampolgár ült - 45 lelőt madarat és egy őzet találtak. közülük például a kis kócsag és a hamvas héja rendkívül nagy eszmei értékű, különlegesen védett madár. a tetemek között találtak vörös és kék vércsét, füles baglyot, kuvikot és más értékes madárfajokat is. a vizsgálat eddigi megállapításai szerint a madarak többségét megrendelésre lövették ki az alföldön, majd külföldre akarták szállítani, hogy preparálva magas áron értékesítsék. a rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást. /mti/

szé/mné/sa st ie

19.01 260582 0939

--

sb0056 4 180 mtib2037

időjárásjelentés

1982. május 26. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

kissé melegebb idő

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

 túlnyomóan napos idő várható, időnkénti mérsékelt felhősödéssel. egy-két helyi zápor előfordulhat. az északkeleti-keleti szél megélénkül.

a várható hőmérséklet csütörtökön kora délután 24-28 fok között.
 /mti/

sa ie

19.04 260582 0485

a

--

bel

- 44 -

1982.05.26.

sb0057 4 180 mtib2047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1.rész/

1982. május 26

sb0001 gyermeknap uttörőrendezvények
sb0002 újabb tetőszigetelési...
sb0003 fiatal egészségügyi dolgozók
sb0004 fészülnek a kamillamezőket
sb0005 egylevelű akác
sb0006 közművelődési egyesület
sb0007 csigakonzerv
sb0008 elutazott hazánkból a mexikói küldöttség
sb0009 patak művelődési háza
sb0010 telefon éjjel-nappal,
sb0011 áll az aknatorony
sb0012 elhunyt faragó józsef
sb0013 bevonulási ünnepség
sb0014 rendőrségi hírek
sb0015 anton jaumann budapesten
sb0016 sajtótájékoztató a könyvhétről
sb0017 takarmánygazdálkodás győr-sopronban
sb0018 németh károly találkozott...
sb0019 a hatékonyabb gyepgazdálkodás
sb0020 kitüntetés
sb0021 magyar-csehszlovák tudományos
sb0022 megőrzik a tiszta vizének tisztaságát
sb0023 testvérterületi küldöttség nógrádban
sb0024 időjárásjelentés
sb0025 tar zoltán kiállítása
sb0026 energiatakarékosság a mezőgazdaságban
sb0027 új növényfajtákat minősítettek
sb0028 kezdeményezőbbek /1/
sb0029 kezdeményezőbbek /2/
sb0030 a fővárosi tanács vb ülése /1/
sb0031 a fővárosi tanács vb ülése /2/
sb0032 ülést tartott a tot /1/
sb0033 ülést tartott a tot /2/
sb0034 a fejér megyei tanács vb ülése
sb0035 ismeretgyarapító olvasótáborok
sb0036 a bakonyi bányászatról
sb0037 sajtótájékoztató a diákok..
sb0038 lázár györgy fogadta
sb0039 az uttörőszövetség országos /1/
sb0040 az uttörőszövetség országos /2/
/folyt.köv./

21.14 nj - 260582 1420

as

--

bel

- 45 -

1982.05.26.

sb0058 4 180 mtib2048

belpolitikai tartalomjegyzék /2.rész/

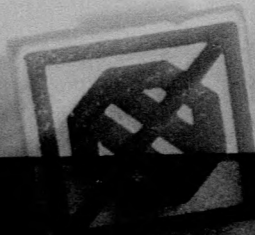
sb0041 bnv... /1/
sb0042 bnv... /2/
sb0043 bnv... /3/
sb0044 befejeződtek a magyar-vietnami
sb0045 a könyvhét ajándékairól /1/
sb0046 a könyvhét ajándékairól /2/
sb0047 befejeződött a fővárosi /1/
sb0048 a kertbarát mozgalom térhódítása
sb0049 ülést tartott a tit
sb0050 befejeződött a fővárosi /2/
sb0051 életmentőt tüntettek ki
sb0052 hangverseny-iskola szombathelyen
sb0053 üdvözlő távirat
sb0054 kiállítás bányaérő műszerek
sb0055 hat megye kislakásépítési...
sb0056 orvvadászokat vettek őrizetbe
sb0057 időjárásjelentés
sb0058 tartalomjegyzék /1/
sb0059 tartalomjegyzék /2/
/nti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, halasi györgy, izsák erika
rj - - v é g e -

21.28 260582 0808

as

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. május 27.

bel.

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 160 mtib1001

gyermeknap rendezvények a fővárosban /1.rész/

1982. május 27. - május utolsó vasárnapjának ünnepeltjeit, a gyermekeket vidámságban bővelkedő műsorok várják fővárosszerte. a budapesti művelődési központ vasárnapi egésznapos programja hőlégballon-bemutatóval kezdődik. moór marianna és a kormorán együttes előadása után pataki ferenc fejszámoló művész lép fel, bohócok adnak műsort és m. kecskés andrás, valamint a corpus pantomim együttes tartogat meglepetést a gyermekeknek. délután kemény henrik bábművész, majd a kaláka együttes szórakoztatja a közönséget és ferjancz attila, a leghiresebb magyar autóversenyző mutatja be renault turbó gépkocsiját. a programot hajó- és repülőmodell-kiállítás, mhsz autómódel-bemutató, virágkötés és -vásár egészíti ki.

a mom szakasits árpád művelődési házában délelőtt fél 10-kor ki kopog? címmel levente péter műsorát láthatják a gyerekek. ezután egyórás mesemozi következik, majd táncház a virágvölgyi együttesel. a legkisebbeket papírsárkány-készítés, agyagozás, aszfalt-rajzverseny, bábkészítés várja, a nagyobbakat pedig céllövészet léghuskaival, tévéjáték és különböző ügyességi versenyek. a művelődési ház mellett egész nap kedvezményes játékvásár is fogadja a fiatalokat.

gyermeknap vigadalom címmel nagyszabású rendezvénysorozat lesz a vii. kerületi klauzál-téren. verses köszöntő után bohócok, bűvészek lépnek fel, átadják a kerület helytörténeti versenyének